

Allerzielen en de weggerolde steen...

Het begint serieus herfst te worden en dan weet je bijna zeker dat Allerzielen weer voor de deur staat. De donkere periode voor Kerstmis, het omslagpunt van nieuw leven, roept versterkt door omgeving en natuur gevoelens op van verandering, verdriet en afscheid. De mens en de natuur sterft af. De dood hoort bij het leven zoals de dag bij de nacht. Bij geboorte en dood worden we tot in het diepst van onze ziel geraakt. We staan oog in oog met iets dat we als heilig ervaren. We voelen bij mensen van wie we houden hoe kwetsbaar en hoe kostbaar hun leven is. Een pasgeborene en een overledene roepen beiden een gevoel van eerbied op. Je wilt ze koesteren, verzorgen en aanraken. Bij een pasgeboren kind omdat je het zoveel goedheid toewenst, zoveel liefde en een goede toekomst. En eigenlijk is dat bij een gestorven dierbare net zo. Je hoopt dat hij of zij vrede vindt. Geboorte en dood vervullen ons met liefde en tegelijk worden we vervuld met angst en huiver: de ander is zo kwetsbaar. Wijzelf zijn zo kwetsbaar, zo geraakt. We kijken in een spiegel en we zien in hen hoe we zelf ten diepste zijn: kwetsbare en afhankelijke wezens. Ook wij zijn geboren en zullen eens moeten sterven. Wat is het leven toch een groot cadeau en hoe kwetsbaar is het tegelijkertijd!

Als wij naar een graf gaan, soms nog jaren na de begrafenis, dan ligt de steen er nog steeds. De steen boven de kist of de urn. En als er een crematie is geweest en de as is uitgestrooid, dan weten we toch: deze mens is onherroepelijk gestorven. Hij of zij is niet meer onder ons en dat doet pijn, heel veel pijn. Je kunt er voor weglopen, maar dan gaat de pijn met je mee. Je moet erdoor heen, er is geen andere weg. Met het loslaten op de dag van de uitvaart begint de rouwverwerking. Met als eerste het uit handen geven van het dode lichaam begint die soms lange moeizame weg. Een weg van echt uit handen geven, echt loslaten van die andere persoon, van die vader of moeder, die broer of zus, dat kind, dat familielid, die dierbare vriend of vriendin.

In de periode na Jezus aardse leven gingen de eerste christenen vaak op bedevaart naar zijn (lege) graf. Het evangelieverhaal van de opstanding geeft hen een boodschap mee: zoek de levende niet onder de doden. Hij leeft. Hij is niet hier, Hij is uit de dood opgewekt. Zo is het ook met onze gestorven dierbaren die we herdenken met Allerzielen. Ze zijn verdwenen, en toch kunnen we voelen dat ze heel dicht bij ons zijn. Hemel en aarde kunnen elkaar raken. De hemel is niet zo ver weg. De liefde van God, de liefde van heiligen en engelen en ook de liefde van onze dierbare overledenen zijn verborgen maar soms toch ook, op de een of andere manier, tastbaar aanwezig in ons dagelijkse leven.

Zulke momenten zijn er om te koesteren. De pijn en het verdriet kunnen nog zo groot zijn, toch is er diep in ons verborgen nog iets anders. Soms staan we er ineens voor open. Het is de kerk van nu, opnieuw iemand in een wit gewaad, die tegen ons zegt: 'Zoek de levende niet onder de doden'. Hij of zij ligt niet in het graf, is niet uitgestrooid over de akker. Hij of zij is uit de dood opgewekt. Hij of zij is onzichtbaar, is verborgen voor ons in een andere dimensie. Zoals de doden zijn opgewekt, zo kan de liefde uit de hemel ook ons aanraken, troosten, opbeuren en de toekomst in dragen, zodat de steen die ons hart bezwaart wordt weggerold...langzaam maar zeker.

Diaken Albert Soeterboek